

INDHOLDSPLAN

SKOLEÅRET 2023/2024

EFTERSKOLE

Rødding
Fri Fag- og Efterskole

RESPEKT – FÆLLESSKAB – TRIVSEL

INDHOLDSFORTEGNELSE

Skolens profil.....	3
Formål.....	3
Elevgruppe.....	3
Medarbejdergruppe.....	4
Værdigrundlag.....	4
Hovedsigte.....	5
Livsoplysning.....	5
Folkelig oplysning.....	6
Demokratisk dannelse.....	6
Frihed, folkestyre, menneskerettigheder og ligestilling.....	6
Pædagogik.....	7
Undervisningen.....	7
Slutmål	7
Obligatoriske fag og emner.....	8
Dansk.....	9
Matematik.....	12
Engelsk.....	15
Andre obligatoriske fag.....	15
Naturfag.....	19
Livsduelighed.....	21
Linjefag.....	22
KUK.....	22
E-sport.....	23
Medborgerskab.....	23
Vidtgående specialundervisning.....	24
Struktur.....	24
Personlig hygiejne/velvære.....	25
Empati / sociale kompetencer.....	25
Planlagt samvær.....	26
Tilsyn.....	27
Kontaktlærerfunktion.....	27
Uddannelsesvejledning.....	28
Ugeskema.....	29

SKOLENS PROFIL

Rødding Fri Fag- og Efterskole er et af ministeriet godkendt samlet og kombineret specialfag- og efterskole tilbud, som henvender sig til unge med særlige læringsforudsætninger.

Det er muligt at kombinere skolens forskellige tilbud.

Skolens efterskole del er prøvefri med fokus på den praksisnære undervisning.

Det er muligt at tilvælge skriftlige afgangsprøve i dansk og matematik svarende til 9. klasse (FP9).

Skolearbejdet og undervisningen er praksisnær og ved vurderet behov giver den vidtgående specialundervisning til faglig undervisning, samt til struktur, motorik/bevægelse, empati og sociale kompetencer.

Skolen tilgodeser den enkelte elevs vanskeligheder gennem tilrettelæggelse af undervisningen såvel i metode, som ved indplacering på hold. Der bliver taget hensyn til lav selvfølelse, fysiske/psykiske handicap, modenhed samt abstraktions- og koncentrationsevne. Trivsel kommer i første række på skolen. Trivsel er forudsætningen for et godt og kompetent voksenliv, og det fremmer vi ved at tage udgangspunkt i elevens kompetencer og interesser, hvorved succeser og lyst til nye udfordringer opstår.

Skolen skaber et trygt ungdomsmiljø gennem hvilket den unge får mod på voksenlivet og udvikler sig til en god medborger i samfundet.

Skolen vægter praktiske fag, kreative fag og idræt og er oprettet med baggrund i et ønske om, på en og samme tid, at skabe størst mulig grad af helhed og progression omkring elevens udvikling fra ung til voksen.

Rødding Fri Fagskole tilbyder et 42 ugers alment dannende kursus, med opstart i august.

FORMÅL

Skolen tilbyder almindelig undervisning og kostskole aktiviteter, der sigter imod den unges personlige og sociale udvikling. Undervisningen er endvidere tilrettelagt med henblik på at styrke den unges faglige udvikling, idet der fokuseres på at støtte udviklingen af den unges interesser, evner og særlige færdigheder. Dette med henblik på at udnytte de bedst mulige forudsætninger for, at den unge i videst muligt omfang kan skabe sig et selvstændigt voksenliv.

ELEVGRUPPE

Skolen tilbyder et efterskoleophold tilrettelagt for unge med særlige behov. Undervisningen tilrettelægges som specialundervisning med udpræget hensyn til den enkelte elevs alsidige udvikling og behov. Der udarbejdes individuelle læreplaner og statusbeskrivelser for hver elev. Herefter tages der udgangspunkt i den enkelte elevs kompetencer, lærerteamets observationer, forskellige undersøgelser, samtaler med forældre og tidligere skolepapirer og endelig vores daglige samvær med eleverne.

Efterskolen optager elever mellem 14 og 18 år. Kendetegnende for eleverne er, at de har særlige læringsforudsætninger og har været inkluderet i folkeskoletiden. Eleverne er undervisningspligtige og skolens undervisning står derfor mål med folkeskolens uddannelsesmål, hvilket præciseres i afsnittet om undervisning.

Efterskolen har plads til 35 elever. Elever bor to og to sammen på værelser med adgang til bad og tekøkken. Hvis der er pædagogiske grunde til det, er det muligt for et lille antal elever at få et enkeltværelse.

Fagskolen har plads til 38 elever. Elever bor enkeltvis (eller efter ønske 2 og 2) i en lejlighed bestående af et værelse, bad og køkken.

Fagskolen optager elever mellem 16 og 20 år. For eleverne er kendetegnet, at de har særlige læringsforudsætninger og har været inkluderet i folkeskoletiden.

Elevernes særlige læringsforudsætninger for både Efterskolen og Den Fri Fagskole kan kategoriseres til:

- Generelle indlæringsvanskeligheder
- Udfordret på begavelse
- Udviklingsforstyrret med ADHD/ADD
- Udviklingsforstyrrelser med autisme (Infantil autisme – Asperger syndrom – Atypisk autisme)
- Mfl.

MEDARBEJDERGRUPPE

Skolens samlede medarbejdergruppe består af ca. 30 ansatte. Det pædagogiske personale består af 20 ansatte, samt en flexjobber, der supplerer ved undervisning i idræt og morgenmotion + en forstander og en viceforstander. 12 medarbejdere er uddannet folkeskolelærere/faglærere og har mange års erfaring med specialundervisning. 2 medarbejdere har dele af vejlederuddannelsen, 3 er uddannet pædagog og 3 er uddannet i ernæring og sundhed.

TAP består af: 1 sekretær, 1 bogholder, 2 pedeller, 1 køkkenleder, 1 køkkenassistent, 1 serviceassistent, 1 husassistent.

VÆRDIGRUNDLAG

Elevernes personlige udvikling er centrale i Rødding Fri Fag- og Efterskoles undervisning og samvær. Gennem personlige udfordringer som selvrefleksion, ansvarlighed, initiativ, mod og accept af forskellighed støttes og styrkes elevernes udvikling.

Der lægges i særlig grad vægt på social og handlekompetence. Social kompetence forstået som evnen og viljen til at deltage i det sociale/kulturelle liv, samt at skelne i den sociale/kulturelle virkelighed og overskue konsekvenserne. Handlekompetencer forstået som evne og viljen til at handle i eget liv samt at overveje konsekvenser af handlingerne. Undervisningen og samværet skal desuden give eleverne forståelse for demokrati. Et demokrati, som fordrer den enkeltes personlige engagement i fællesskaber, der bygger på frisind og accept af forskellighed.

HOVEDSIGTE

Rødding Fri Fag- og Efterskole er forpligtet på at tilbyde undervisning og samvær, hvis hovedsigte er livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse. Skolen skal gennem sit tilbud af undervisning og samvær bidrage til elevens eksistentielle dannelse, kulturelle dannelse og politiske dannelse; - og dette skal ske i overensstemmelse med skolens værdigrundlag.

Skolens undervisning sigter på at fremme elevens personlige udvikling. Den personlige udvikling fremmer vi ved at skabe:

- Oplevelser, som giver stof til eftertanke og refleksion
- Udfordringer, som kræver initiativ, mod og ansvarsfølelse
- Samtale, diskussioner og opgaver, som træner tolerance og accept af forskellighed

Skolen lægger vægt på, at eleverne udvikler evne og vilje til at deltage i det sociale liv og vil hjælpe eleven med at skabe overblik og tage konsekvenser af egne valg og handlinger. Skolegangen kræver den enkeltes personlige engagement, og dette giver øvelse i at håndtere demokrati i hverdagen.

Livsoplysning

I alle skolens fag arbejdes der med emner og begreber, som handler om mennesket og dets livsvilkår. Ud af undervisningssituationen springer så at sige samtalen. Der stilles spørgsmål fra eleven, - det ene ord afløser det andet, fordi interessen hos eleven vækkes. Lærer og elever er på opdagelse sammen, fordi samtalen fører/kan føre mange steder hen.

Undervisningen og det pædagogiske samvær på skolen åbner og giver mulighed for, at der sættes fokus på menneskelivet. Det handler om, at læreren griber situationen, hvor emnet betyder noget for en elev eller to, nu og her, og derfor åbner for forestillinger hos eleven. Læreren skal altid have målet med undervisningen for øje, men der kan være mange veje at nå hen til målet.

Livsoplysningen opstår, når tilværelsen kommer til drøftelse, og med udgangspunkt i elevens erfaringer bliver det undersøgt med ord, fag og handlinger. Eleven støttes i at skabe overblikket, herunder at forstå og tage konsekvenser af egne valg og handlinger.

Folkelig oplysning

I undervisning såvel som pædagogisk tilrettelagt samvær indgår eleven i fællesskaber på skolen, som afspejler samfundet som helhed. Der arbejdes med, at eleven møder udfordringer med hensyn til at agere i forhold til andre. Alene i kraft af skolefællesskabet spejles eleven på sine handlinger og lærer herigennem at korrigere sin adfærd i forhold til gældende normer for almindelig gængs omgang med andre.

Skolefællesskabet tager bevidst udgangspunkt i at udvikle elevens medansvar i forhold til et positivt og udbytterigt samspil med andre. Overordnet set arbejder skolen for at udvikle elevens sociale kompetencer og handlekompetencer. Fx tager et emne som samarbejde og kommunikation udgangspunkt i dagligdags emner, hvor der arbejdes med metoder, der motiverer og udvikler elevens kompetencer i forhold til kommunikation, aktiv lytning, konfliktløsning, retsbevidsthed m.v.

Demokratisk dannelse

Skoledagen fordrer den enkeltes personlige engagement. I undervisningen såvel som pædagogisk tilrettelagt samvær præsenteres eleven for valg, der kræver stillingtagen. Herved trænes de unge i de demokratiske principper, der gælder i et samfund som det danske. Eleverne opmuntres og støttes til at øve sig i demokratiets muligheder bl.a. gennem elevrådsarbejde. Eleverne inddrages i beslutninger om indkøb til skolen, indretning af lokaler, samt udformning af "spilleregler" i omgangen med skolens ting. Oplevelsen af at blive hørt udvikler engagerede elever, med lyst og engagement til at handle til det fælles bedste.

Eleverne øves i at formulere sig på skrift og i tale med henblik på at få indflydelse på egen situation.

Frihed, folkestyre, menneskerettigheder og ligestilling mellem kønnene:

Løbende gennem kurset i skoledagen, i undervisning og gennem den generelle dannelse stifter eleven kendskab med folkestyre, frihedsbegrebet, menneskerettighederne og ligestilling mellem kønnene. Det foregår eks. via elevrådsarbejdet, undervisningen i samfundsfag og SOK (Samarbejde og kommunikation, men også via morgensamlingerne, hvor forskellige aktuelle temaer løbende tages op. Eleverne inddrages så vidt muligt i skolens virke, og i de beslutninger som tages med interesse fra eleverne. Skolen vægter via skolens "fælles fundament" værdier, hvor kulturen og derigennem dannelsen af de unge indeholder ovennævnte.

PÆDAGOGIK

Rødding Fri Fag- og Efterskoles pædagogiske retning tager udgangspunkt i et retningsgivende fælles fundament og ikke i en koncept lignende pædagogisk retning.

Her er tale om et fundament som bygger på et menneskesyn som tager udgangspunkt i respekten for det enkelte menneske og dennes historie. Et menneskesyn hvor vi betragter alle mennesker som ligeværdige.

Vores pædagogiske tilgang har udgangspunkt i en systemisk narrativ tankegang, hvor alle mennesker er deres eget "system" med deres unikke historie. Systemer som når de mødes med andre danner nye systemer. Systemer med mulighed for faglig og personlig udvikling og læring.

Vores praktisk pædagogik er kendetegnende ved tydelige trygge genkendelige rammer og strukturer med mange gentagelser.

Medarbejderne på Rødding Fri Fag- og Efterskole arbejder relationelt med eleverne, hvilket betyder, at der altid er medarbejdere til rådighed for eleverne, medarbejdere som er opsøgende og medarbejder som er tæt på eleverne.

Den anerkendende pædagogiske tilgang betyder, at vi sjældent spørger hvorfor, men mere hvordan, og med fokus på hvad det er, som vi skal ændre eller lære for at resultatet bliver mere succesfuld næste gang, vi møder en lignende udfordring.

UNDERVISNINGEN

Undervisningen er praktisk tilrettelagt med virkelighedsnært islæt, der sikrer helhed og sammenhæng. Undervisningen er i høj grad differentieret og tager udgangspunkt i den enkelte elevs faglige og personlige kompetencer.

Undervisningen er helhedsorienteret og der gives ekstra hjælp til faglig undervisning, samt til undervisning i struktur, motorik/bevægelse, empati og sociale kompetencer.

SLUTMÅL

- På side 7 vises, i skematisk form, hvor de obligatoriske fag og emner dækkes.
- På side 8 - 13 beskrives skolens slutmål inden for Dansk og Matematik
- På side 15 beskrives skolens slutmål inden for Idræt
- På side 15 - 17 beskrives skolens slutmål inden for de humanistiske fag: Samfundsfag, Historie, Kristendomskundskab, Engelsk og Kultur- og samfundsforhold.
- På side 17 – 19 beskrives skolens slutmål inden for naturfagene: Geografi, Biologi og Fysik/kemi.

- På side 19 - 20 beskrives skolens slutmål inden for de emnerne: Færdselslære, Sundheds- og seksualundervisning samt familiekundskab og Uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering.

Der arbejdes med obligatoriske fag og emner på følgende undervisningssteder:

Emner:	Fag:										
	Dansk	Matematik	Engelsk	Valgfag	Linjefag	Studieture	Naturfag	Medborgerskab	Idræt	Livsduelighed	
Dansk	X				X		X	X			
Matematik		X			X		X				
Engelsk			X	X	X	X					
Samfundsfag	X		X		X	X		X			
Historie	X		X		X	X		X			
Kristendom	X				X	X		X			
Geografi					X	X	X				
Biologi					X		X				
Fysik/kemi					X		X				
Idræt				X	X				X		
Færdselslære								X		X	
Førstehjælp								X		X	
Praktiske og kreative færdigheder				X	X		X		X	X	
Sundheds- og seksualundervisning samt familiekundskab										X	
Uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering								X		X	

OBLIGATORISKE FAG OG EMNER

I dansk og matematik er undervisningen differentieret og niveauopdelte på følgende måde:

- Niveau til og med 8. klasse jf. uddannelsesmål til og med 8. klasse
- 9. klasses niveau uden afgangsprøve
- 9. klasses niveau med afgangsprøve i dansk og matematik

I alle boglige fag undervises der i små hold eller med flere lærere, samt med både teoretisk og praksisnær undervisning, der tager hensyn til den enkelte elevs faglige niveau. Der tilbydes ekstra undervisning/lektiehjælp til elever som skal til afgangsprøve.

I flere af de øvrige fag sam læses disse og i flere forskellige niveauer, hvor elevernes mål ligeså er differentieret.

DANSK

Mål

- At vedligeholde elevens allerede erhvervede faglige kundskaber fra tidligere skolegang.
- At formidle brede, almene perspektiver på den menneskelige tilværelse.

Fagets almene perspektiv

- At eleverne får mulighed for at leve deres liv som tænkende og handlende mennesker med blik på baggrund, udvikling og forandring

Formål

Formålet med undervisningen i dansk, er at fremme elevens oplevelse af sproget som en kilde til udvikling af personlig og kulturel identitet, der bygger på samfundsmæssig, psykologisk, etisk og historisk forståelse, samt at vedligeholde elevens fag-faglige kompetencer fra folkeskolens undervisning i faget. Undervisningen skal fremme elevens lyst og mod til at bruge sproget personligt og alsidigt i samspil med andre. Eleven skal styrke sin bevidsthed om sproget og udvikle en åben analytisk indstilling til sin egen tids og andre perioders udtryksformer. Eleven skal opnå udtryks- og læseglæde og øge sin indlevelse og indsigt i litteratur og anden formidling.

Metode

Der undervises i mange forskellige genrer indenfor ældre og yngre, primært dansk og nordisk, litteratur og udtryksformer som fx prosa, noveller, romaner, billeder, kortfilm, reklamer, eventyr, tegneserier og forskellige skriftlige arbejder. Der opøves sproglig opmærksomhed, oplæsning, mundtlig fremstilling og debatteknik.

Undervisningsmaterialet skal lægge op til samtale og engagere eleverne til diskussion i små grupper og på hele klassen. Det handler ofte om "de store livsspørgsmål". Samtalen er vigtig i dansk, og derfor foregår den i et trygt klassemiljø, hvor alle kan komme til orde og bidrage med noget.

I skriftlig dansk arbejdes med skriftlig fremstilling, retskrivning, grammatik og elektronisk tekst – og billedbehandling. Desuden trænes i informationssøgning og kildekritik.

Faget er obligatorisk og der undervises såvel i faste klasser, som niveaudelt i mindre hold. De danskfaglige aktiviteter indgår også i andre undervisningsmæssige sammenhænge fx medborgerskabstimer, temadage og arrangementer, som f.eks. planlægning af forældrearrangementer.

Undervisningsmaterialer: Bøger, tidsskrifter, aviser, ordbøger, AV materialer, Internet, oplæsning, fortælling og sang.

Evaluering

Eleven laver først på året en beskrivelse af deres studiekompetencer og faglige niveau. Herfra sætter eleven sig specifikke faglige og studiemæssige mål. Dokumentet inddrages/revideres løbende i undervisningen. I slutningen af året laves skriftlig evaluering.

FP9 - Dansk

En gruppe af eleverne arbejder målrettet mod FP9 og således også med folkeskolens mål for faget dansk:

Det talte sprog

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- Tale forståeligt, klart og varieret i en form, der passer til situationen
- Anvende et nuanceret og sikkert ord- og begrebsforråd
- Udtrykke sig i en sammenhængende og disponeret form
- Forstå og beherske sprogets samspil med andre udtryksmidler
- Læse klart og flydende op og udtrykke en personlig forståelse af det læste
- Lytte aktivt i samtale og være åbne og analytiske, når de vurderer deres egen og andres mundtlige fremstilling
- Beherske samspillet mellem stemme og kropssprog afpasset efter genre og situation
- Lytte til norsk og svensk med forståelse.

Det skrevne sprog – læse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Læse sikkert og hurtigt med forståelse og indlevelse
- Beherske forskellige læseteknikker
- Afpasse læsemåde efter formål, genre og medie
- Fastholde det væsentlige af det læste i mundtlig og skriftlig form
- Forholde sig analytisk og reflekteret til tekster og andre udtryk fra forskelligartede medier
- Bruge læsning af digitale og trykte tekster samt grafiske udtryk som redskab til omverdensforståelse
- Vurdere eget udbytte af det læste
- Forstå og bruge forskellige kilder målrettet og kritisk
- Læse norske og svenske tekster med forståelse.

Det skrevne sprog – skrive

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Styre skriveprocessen fra ide til færdig tekst
- Udtrykke sig i en sammenhængende og disponeret form

- Skrive forståeligt, klart og varieret i en form, der passer til genre og situation
- Beherske et sikkert sprog med korrekt stavning og kunne læse korrektur på egne og andres tekster
Præsentere en tekst i samspil med andre grafiske udtryksmidler
- Beherske en læselig, personlig og sammenbundet håndskrift
- Anvende computeren som redskab og bruge informationsteknologi hensigtsmæssigt som kommunikationsmiddel og i forskellige skriveforløb
- Bruge skriftsproget som støtte for tænkning og som et praktisk redskab i hverdagen.

Sprog, litteratur og kommunikation

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Erhverve viden om sprog og sprogbrug, om sprogets forskellige funktioner, variation, opbygning og grammatik
- Udvikle og udvide ordforråd og begrebsverden
- Gøre rede for samspillet mellem sprog, indhold, genre og situation
- Karakterisere og anvende forskellige genrer, stilarter og de vigtigste regler for sprogrigtighed
- Demonstrere et analytisk beredskab over for ældre og nyere dansk og udenlandsk litteratur og andre udtryksformer
- Gøre rede for og anvende forskellige genrer, fremstillingsformer, fortælle teknikker og virkemidler
- Gøre rede for og vurdere etiske, æstetiske og historiske aspekter i litterære tekster og andre udtryksformer.
- Forholde sig til litterær og kulturel tradition og udvikling, som den kommer til udtryk gennem litteraturhistorisk læsning og i Dansk litteraturs kanon, jf. bilag 1
- Forholde sig analytisk, vurderende og produktivt til sagprosa og andre udtryksformer
- Udtrykke sig i billeder, lyd og tekst i komplekse produktioner
- Anvende informationsteknologi og elektroniske mediers muligheder bevidst og hensigtsmæssigt
- Anvende informationsteknologi til søgning og kommunikation
- Indgå i et mangesproget samfund og tilegne sig andre sprog.

MATEMATIK

Formål

Formålet med undervisningen i matematik er, at eleverne bliver i stand til at forstå og anvende matematik i sammenhænge, der vedrører dagligliv, samfundsliv og naturforhold.

Analyse og argumentation skal indgå i arbejdet med emner og problemstillinger.

Undervisningen tilrettelægges, så eleverne opbygger matematisk viden og kunnen ud fra egne forudsætninger. Selvstændigt og i fællesskab skal eleverne erfare, at matematik både er et redskab til problemløsning og et kreativt fag.

Undervisningen skal medvirke til, at eleverne oplever og erkender matematikkens rolle i en kulturel og samfundsmæssig sammenhæng. Med henblik på at kunne tage ansvar og øve indflydelse i et demokratisk fællesskab, skal eleverne kunne forholde sig vurderende til matematikkens anvendelse.

Indhold

Af samfundsrelaterede områder arbejdes der blandt andet i matematik med lønsedler og finansieringsmuligheder, for at give eleverne indsigt i og viden om dette. Endvidere arbejdes der med statistiske illustrationer fra medier, for at eleverne lære at gennemskue og forholde sig til disse informationer.

Der arbejdes elektronisk med Excel og med apps, som f.eks. "Lommebudget"

Herunder bliver der mulighed for at lære layout funktioner, så eleven bliver i stand til at benytte computeren til den skriftlige prøve.

I undervisningen lægges der stor vægt på elevernes mundtlige kompetencer. Dvs. beherskelse af de matematiske termer samt krav om en korrekt formulering om den matematiske problemstilling.

Der arbejdes i emneområder, som er så virkelighedsnære, som muligt f.eks.: Statistik – indsamling, bearbejdning og præsentation af data

Geometri – målestoksforhold og konstruktion Økonomi – budgetter

Algebra – ligninger og talteori

Metoder

Faget er obligatorisk og der undervises såvel i faste klasser, som niveaudelt i mindre hold. En stor del af undervisningen tilrettelægges så eleverne arbejder sammen 2 og 2 – skiftende ml. at bestå af elever der er på samme niveau, dreng/pige og svag/dygtig. Der stilles realistiske udfordringer som muligt.

Evaluering

Eleven laver først på året en beskrivelse af deres studiekompetencer og faglige niveau.

Derudfra sætter eleven sig specifikke faglige og studiemæssige mål. Dokumentet

inddrages/revideres løbende i undervisningen. I slutningen af året laves skriftlig evaluering.

FP9 - Matematik

En gruppe af eleverne arbejder målrettet mod FS9 og således også med folkeskolens mål for faget matematik:

Matematiske kompetencer

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Stille spørgsmål, som er karakteristiske for matematik og have blik for hvilke typer af svar, som kan forventes (tankegangskompetence)
- Erkende, formulere, afgrænse og løse matematiske problemer og vurdere løsningerne (problembehandlingskompetence)
- Udføre matematisk modellering og afkode, tolke, analysere og vurdere matematiske modeller (modelleringskompetence)
- Udtænke og gennemføre egne ræsonnementer til begrundelse af matematiske påstande og følge og vurdere andres matematiske ræsonnementer (ræsonnementskompetence)
- Danne, forstå og anvende forskellige repræsentationer af matematiske objekter, begreber, situationer eller problemer (repræsentationskompetence)
- Forstå og afkode symbolsprog og formler og oversætte mellem dagligsprog og matematisk symbolsprog (symbolbehandlingskompetence)
- Udtrykke sig om matematiske spørgsmål og aktiviteter på forskellige måder, indgå i dialog og fortolke andres matematiske kommunikation (kommunikationskompetence)
- Kende, vælge og anvende hjælpemidler i arbejdet med matematik, herunder it, og have indblik i deres muligheder og begrænsninger (hjælpemiddelkompetence).

Matematiske emner

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til i arbejdet med tal og algebra at:

- Anvende tal i praktiske og teoretiske sammenhænge
- Deltage i udvikling af hensigtsmæssige beregningsmetoder på baggrund af egen forståelse samt vælge og benytte regneregler og formler
- Bestemme størrelser ved måling og beregning og sammenligne dem både absolut og relativt
- Forstå og benytte matematiske udtryk, hvori der indgår variable
- Beskrive sammenhænge ved hjælp af funktionsbegrebet
- Arbejde med sammenhænge mellem algebra og geometri
-

I arbejdet med geometri at:

- Benytte geometriske begreber og metoder til beskrivelse af objekter og fænomener fra dagligdagen

- Undersøge, beskrive og foretage beregninger i forbindelse med plane og rumlige figurer
- Arbejde med forskellige typer af tegninger
- Arbejde med definitioner, sætninger, geometriske argumenter og enkle beviser
- Anvende geometrien i sammenhæng med andre matematiske emner

I arbejdet med statistik og sandsynlighed at:

- Anvende statistiske begreber til beskrivelse, analyse og tolkning af kvantitative data
- Læse, forstå og vurdere statistik og sandsynlighed i forskellige medier
- Forbinde sandsynligheder med tal vha. statistik, enkle kombinatoriske overvejelser og simple modeller.

Matematik i anvendelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Matematiske problemstillinger fra dagligdag, samfundsliv og natur og tolke matematiske modellers beskrivelse af virkeligheden
- Anvende faglige redskaber, begreber og kompetencer til løsningen af matematiske problemstillinger i forbindelse med dagligliv, samfundsliv og natur
- Bruge matematik som et redskab til at beskrive eller forudsige en udvikling eller en begivenhed
- Erkende matematikkens muligheder og begrænsninger ved beskrivelse af virkeligheden.

Matematiske arbejdsmåder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Deltage i udvikling af strategier og metoder i forbindelse med de matematiske emner
- Undersøge, systematisere, ræsonnere og generalisere i arbejdet med matematiske problemstillinger læse faglige tekster og kommunikere om fagets emner
- Arbejde individuelt og sammen med andre om behandlingen af matematiske opgaver og problemstillinger
- Arbejde med problemløsning i en proces, der bygger på dialog og på elevernes forskellige forudsætninger og potentialer.

ENGELSK

Kommunikative færdigheder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Forstå tilstrækkeligt til at kunne udføre almindelige handlinger i dagligdags situationer
- Forstå og svare på sætninger og udtryk anvendt i forbindelse med nære og genkendelige emner
- Deltage i sproglege og rollespil

Sprog og sprogbrug

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Anvende almindelige omgangsformer på engelsk
- Udtale sproget, så det er umiddelbart forståeligt

Sprogtilegnelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Turde udtrykke sig på engelsk selv om den sproglige formåen ikke slår til
- Have mod på at gætte i forbindelse med lytte- og læsetekster
- Anvende computeren til kommunikation

ANDRE OBLIGATORISKE FAG

Idræt

Formålet med idræt er at inspirere og motivere eleverne til bevægelse og samvær under fysisk udfoldelse, herunder bidrage til glæde og succes gennem motionen. Med udgangspunkt i idrættens mange forskellige discipliner er det hensigten, at eleverne finder egne foretrukne discipliner gennem hvilke de kan opleve velvære og overskud til at fordybe sig og reflektere over egen levevis og vaner. Formålet med de forskellige discipliner er alsidig træning af kroppen. Perspektivet er, at eleverne finder glæde ved idrætten, styrker egen sundhed og oplever idrætten som muligt middel til velvære og til at kunne indgå i et godt socialt miljø med andre.

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Mestre teknik fra såvel individuelle idrætter som holdidrætter
- Deltage i regelbaserede holdidrætter og små- og minispil

- Følge enkle regler for adfærd i naturen
- Kende til, og være fortrolig med sikkerhed på vand

Idrættens værdier

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Forstå betydningen af egen indsats i forhold til det fælles resultat
- Kende til idrættens betydning for livskvalitet, sundhed og livsstil
- Handle i overensstemmelse med fairplay begrebet
- Forholde sig til, og acceptere tabe- vinde reaktioner i konkurrence

Idrætstraditioner og – kulturer

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Kende tillempede og nyudviklede idrætter samt mindre udbredte idrætsgrene

Samfundsfag

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Beskrive hvordan det enkelte menneske indgår i forskellige grupper og fællesskaber
- Give eksempler på hvordan gruppetilhørsforhold danner grundlaget for det enkelte menneskes normer og værdier
- Kende forskellige politiske partiers synspunkter

Menneske og kultur

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Kende forskellige kulturer, deres værdier og normer
- Give forklaringer på nationalisme, herunder fremtrædelsesformer og historiske baggrunde
- Gøre rede for værdier og normer og argumentere for egne holdninger

Menneske og stat

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Kendskab til hovedlinjerne i det danske demokratiske samfund og dets historie, herunder forskellen mellem den lovgivende, den udøvende og den dømmende magt
- Give eksempler på interesseorganisationer

Historie

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Angive at nogle historiske forhold og begivenheder fra Danmarks historie har fået ny betydning i eftertiden bl.a. nationale sagn, vikingetiden og besættelsestiden

Fortolkning og formidling

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Give forklaringer på spor fra fortiden i landskabets udformning, bygningsværker og monumenter

Kristendom

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Tale med om almene tilværelsesspørgsmål
- Samtale om, og forholde sig til normer for samvær
- Samtale om hvad det vil sige at være menneske

Kultur- og samfundsforhold

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Tale med om ungdomskulturer i engelsktalende lande, først og fremmest på baggrund af arbejdet med musikteksler, blade, film, tv og Internettet
- Drage sammenligninger mellem bl.a. højtider, geografiske og historiske forhold i egen og fremmed kultur

Tysk

Rødding fri fag- og efterskole tilbyder obligatorisk som skemalægges de år, hvor skolen modtager elever som ikke er undtaget fra Tysk undervisning.

Undervisningen gennemføres med udgangspunkt i folkeskoleloven 9 kl.

Elevens mål fastsættes med udgangspunkt i den enkeltes tidligere undervisning.

Hovedparten af eleverne på Rødding Fri Fag- og Efterskole har ikke tidligere modtaget undervisning i Tysk pga. personlige og faglige udfordringer, hvorfor undervisningen gennemføres, hvis der er elever, som i samarbejde med forældre ønsker undervisning i Tysk og ikke undtages.

Færdselslære*Sikker trafikal adfærd*

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Kende færdselsregler med relation til egen færden

- Vurdere faktorer, der har betydning for egen og andre trafikanters sikkerhed

Samspil og risici

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Vurdere risici i forbindelse med køretøjer, trafikanter og veje
- Bedømme risiko i forhold til forskellige tidspunkter og årstider

Ansvarlighed i trafikken

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Beskrive risiko ved sammenblanding af stimulanser og trafik

Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab

Årsager og betydning

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Fortælle om egne og acceptere andres grænser
- Aflæse og begrunde følelsesmæssige reaktioner
- Kende fysiske og psykiske forandringer i forbindelse med puberteten
- Fortælle om drenge- og pigeroller

Visioner og alternativer

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Vurdere egne og andres positive og negative deltagelse i sociale netværk
- Udtrykke tanker om og ønsker for dem selv og andre

Handling og forandring

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Give forslag til, hvordan forhold af betydning for dem selv og andre kan blive bedre
- Beskrive muligheder og barrierer for egne og fælles handlinger
- Diskutere, hvordan negative konsekvenser af seksuallivet kan undgås
- Gøre rede for børns og unges rettigheder i skolen, familien og på arbejdspladsen

Uddannelses-, Erhvervs- og Arbejdsmarkedsorientering

Det personlige valg

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Anvende viden om egne forventninger og forudsætninger
- Søge informationer om uddannelse og erhverv

- Træffe personlige valg og begrunde dem

Uddannelse og erhverv

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Give eksempler på erhvervsmuligheder lokalt, nationalt og internationalt

Arbejdsmarkedet

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Anvende viden om levevilkår og livsformer
- Diskutere livskvalitet i forhold til familieliv, fritidsliv, uddannelsesliv, arbejdsliv og samfundsliv

NATURFAG

Geografi

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Kendskab til jordens inddeling i klimazoner og plantebælter
- Kendskab til det globale vandkredsløb

Naturgrundlaget og dets udnyttelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Anvende enkle begreber i beskrivelsen af vejr og klima
- Kende til dannelsen af istidslandskabet i Danmark
- Kende til grundvandsdannelsen og dens betydning for rent drikkevand

Kultur og levevilkår

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Kende til fremmede kulturers levevis og værdier og normer i eget samfund
- Kende eksempler på konflikter, der kan skyldes grænsedragning, befolkningsminoriteter, adgang til vand og andre ressourcer
- Kende konsekvenser af samfundslivets forbrugsmønstre for natur og miljø

Arbejdsområder og tankegange

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Kende verdensdele, lande, byer mm. på kort og globus, herunder væsentlige danske lokaliteter og deres placering
- Foretage enkle geografiske undersøgelser, herunder vejrobservationer i lokalområdet og på ekskursioner

Biologi*De levende organismer og deres omgivende natur*

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Kende til fotosynteseprocessen og dens grundlæggende betydning i økosystemerne
- Kende til udvalgte stoffers kredsløb i naturen
- Kende eksempler på naturlige og menneskeskabte ændringer i økosystemer og deres betydning for den biologiske mangfoldighed
- Kende nogle vigtige trin af livets udvikling

Miljø og sundhed

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Give eksempler på, hvordan livsstil og levevilkår påvirker menneskets sundhed
- Kende til menneskets forplantning og udvikling samt sundhedsproblemer knyttet til livsstil og levevilkår
- Kende de vigtigste funktioner af de indre organer og deres indbyrdes samspil, herunder i fordøjelsessystemet, lunger og blodkredsløbet.
- Redegøre for menneskers anvendelse af naturgrundlaget i forskellige erhverv, blandt andet landbrug og fiskeri

Biologiens anvendelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Kende konsekvenser for dyr, planter og natur ved udvalgte produktionsformer
- Redegøre for menneskets syn på og brug af produktionsdyr og kæledyr
- Give eksempler på anvendelse af mikroorganismer

Arbejds måder og tankegange

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Give eksempler på interesse modsætninger og forskellige holdninger i forbindelse med sundhedsforhold og udnyttelse af naturressourcer
- Give forslag til løsnings- og handlemuligheder vedrørende miljø- og sundhedsproblemer

Fysik og Kemi

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Undersøge hverdagsfænomener, herunder farver, lys og tyngdekraft

- Kende månens bevægelse omkring jorden og jordens bevægelse omkring solen og forbinde dette med oplevede dagligdags fænomener
- Sortere materialer og stoffer efter egne kriterier og enkle givne kriterier
- Kende nogle generelle egenskaber ved hverdagens stoffer og materialer som tilstandsform, ledningsevne og surhedsgrad
- Kende udvalgte stoffers kredsløb i naturen som kulstof, nitrogen og vand

Arbejds måder og tankegange

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- Benytte fysisk og kemisk viden · vælge udstyr, redskaber og hjælpemidler, der passer til opgaven

LIVSDUELIGHED

Formål

- At give eleverne mulighed for i små rammer at tilegne sig basale færdigheder der er nødvendige for at kunne opretholde en hverdag i et samfund der stiller store krav til egen selvstændighed og ansvarlighed.
- At give eleverne selvindsigt i egne evner og handlemuligheder så der sikres højest mulig trivsel og udvikling for den enkelte elev
- At lære eleven at lave personlig målsætninger for personlig og faglig udvikling.

Indhold

Struktur og hygiejne

Eleven skal kunne skabe struktur i hverdagen. Der udarbejdes skemaer og piktogrammer og fritiden planlægges. Der arbejdes med struktur på værelse i form af faste pladser til tøj, sko mm. samt plan for oprydning og rengøring. Der laves struktur i forhold til tandbørstning, bad, sengetøjsskift mm.

Rengøring

Kursus i rengøring. Dette foregår på fællesarealer og eget værelse på elevfløjen.

Social træning

Samspillet med andre trænes gennem opgaver, spil og selvreflekterende samtaler

Seksuualvejledning

Læren om egen og andres seksualitet, samt egen og andres grænser.

Erhvervs- og uddannelsesvejledning

I samarbejde med skolen UU-vejleder, kontaktlærer og forældre arbejdes der med at beskrive elevens styrker og svagheder i forhold til uddannelse. "Hvem kan jeg blive?"

Metode:

Eleven er primært sammen med sin kontaktlærer enten én til én, hele kontaktgruppen og hele holdet kan modtage fælles undervisning i plenum. Der kan benyttes eksterne undervisere til udvalgte emner.

Evaluerings:

Kontaktlærerens arbejde med eleven evalueres i statusrapport i foråret.

Omfang:

90 minutter pr. uge.

LINJEFAG

KUK (Køkken - Udeliv - Krea)

Linjefaget omfatter undervisning i håndværk og design (arbejde med stof, garn, farver, papir, sten, træ, ler, genbrugsmaterialer) og undervisning i praktisk madlavning (herunder sundhed og ernæring). Vi bruger også naturen som værksted, og trækker naturen ind i køkkenet og i krea-lokalerne og vi trækker madlavning og kreativitet ud i naturen. Derved får vi større mulighed for at tilbyde eleverne aktiviteter og opgaver indenfor områder der motiverer dem, samt mulighed for at arbejde såvel grov- som finmotorisk indenfor det praktisk-kreative område.

Hver enkelt elev får stor mulighed for at finde den metode der passer - det mål der giver mening, og således øges muligheden for succesoplevelse og læring.

Emner kan være: Mad over bål, kreative ting i drivtømmer, maling på strandsten, julebagning, lav din livret, pizza på 100 måder, brugsting i beton (fx. urtepotter - lysestager - "høns"), produktion af diverse varer til skolens lille bod (som er åben et par gange om året), "spis dit ukrudt", besøge et kunstmuseum og virksomhed.

Mål:

- At eleven lærer at bruge og udvikle egne kreative evner
- At eleven lærer at udføre et håndværk og gennem formidling af kundskaber om håndværket, bevidstgøres om egen smag og stil
- At eleven lærer at kende og bruge forskellige råvarer- også de der kan sænkes i naturen
- At eleven lærer at lave sund mad og kunne anvende dette praktisk - ude og inde
- At eleven lærer at håndtere de enkelte dele af praktisk husholdning - herunder hygiejne

- At eleven tilegner sig viden og færdigheder til at blive mere selvforvaltende i sin fritid.

E-sport

Esport udvikler sig overalt i verden med rivende hast, både som top professionelt og meget højt betalt sport, men samtidig også som sportsgren rundt omkring i landets sportsforeninger, helt på linje med f.eks. fodbold, håndbold og svømning. Her er fokus et helt andet, nemlig først og fremmest det sociale samvær og glæden ved spillet. Formålet med esportsfaget på Rødding Efterskole er helt overordnet at løfte eleven ind i det globale og lokale esports fællesskab.

E-sportsfaget omfatter en individuel del, hvor eleverne skal lære at bruge computer/tastatur/mus alsidigt. Derudover skal de lære at mestre forskellige e-sports genrer, dog med hovedvægt på CS GO. Eleverne kommer også til at udforske de nyeste titler på markedet og snuse lidt til, hvordan fremtidens E-sport kan se ud samt stifte bekendtskab med spil, som ikke er traditionelle e-sports konkurrence spil. Eleverne vil få gennemgået forskellige strategier og spillestile.

Den anden del af undervisningsforløbet er at give eleverne kompetencer i samarbejde, sammenhold, fællesskab, og kommunikation. Desuden lærer eleverne at lægge en fælles strategi, træne disciplin, viljestyrke og gåpåmod og indleve sig og koncentrere sig om en given fælles opgave.

To andre vigtige elementer i e-sporten er god fysisk form og engelske sprogkundskaber. Derfor indeholder linjefaget også undervisning i engelsk, samt idræt/motion.

Mål:

- At opøve elevernes færdigheder i forskellige computerspil både individuelt, men især i teams.
- At blive bedre til at samarbejde og kommunikere.
- At øve sig i at coache hinanden – og tage imod råd og kritik

MEDBORGERSKAB

Undervisningen tager udgangspunkt i den humanistiske fagrække (Samfundsfag, historie og kristendom) og der indgår brug af internet, omgang med sociale medier og mobile teknologier, herunder brug af apps m.v. Undervisningen er temabaseret og indeholder også emner som kultur og samfundsforhold, og økonomi.

Eleverne inddrages i planlægning af undervisningen, dog ikke mere end at målene for fagrækkerne er opfyldt.

Ud over de fastsatte mål for fagrækkerne er der yderligere mål for faget Medborgerskab:

- At eleven skal opøve forståelse for eget engagement og ansvar i forhold til andre.
- At give eleven mulighed for at udvikle selvværd, fantasi, livsglæde og erkendelse, så de i fællesskab med andre og hver for sig får lyst til og bliver i stand til at tage kritisk stilling og handle i det private liv og samfundet.
- At tage ansvar og øve indflydelse i et demokratisk fællesskab ved at give sin mening til kende og sætte spørgsmålstejn ved tingene.

VIDTGÅENDE SPECIALUNDERVISNING

En stor gruppe af eleverne er meget udsatte for at falde igennem i en helt almindelig hverdag. Formålet med den ekstra indsats er at give dem en bæredygtig almen kunnen og viden, så de kan opleve efterskolelivet på lige fod med deres kammerater. Formålet er endvidere at dygtiggøre eleverne, så de bliver i stand til at deltage i alle facetter af efterskolens hverdag.

Mål:

- At erkende egne svagheder og arbejde med dem
- At få troen på sig selv på trods af handicaps
- At blive fortrolig med de hjælpemidler, der hjælper til en nemmere hverdag
- At få selvværd
- At blive tryk i sin færden på skolen
- At føle sig på lige fod med kammeraterne – ligeværd
- At få styr på sin egen hverdag
- At finde sit ståsted i livet

Indsatsområderne er følgende:

- Struktur
- Personlig hygiejne / velvære
- Empati / sociale kompetencer

Struktur

Formål:

Mange elever har meget svært ved at forstå/høre kollektive beskeder, huske flere ting på en gang, have overblik, når der sker ændringer i skemaet, huske tidsplaner eller bare følge en almindelig samtale. Dette giver problemer for den enkelte, og kan for udadreagerende elever have den konsekvens, at panikken overtager, og at de ikke magter ændringer i hverdagen eller skift i rutinen. Det er vigtigt at være på forkant, så alle kan fungere i efterskolens fællesskab og undervisning. Struktur og forberedelse er en vigtig hjælp for den enkelte til en nemmere hverdag. Den individuelt tilpassede struktur er for en stor del af skolens elever en forudsætning for at gennemføre en undervisningsdag/lektion.

Mål:

- At styrke selvværdet
- At styrke selvtilliden
- At få overskuelighed hver enkelt, så der bliver mere overskud
- At blive styrket hver især til at kunne klare en hverdag på lige fod med kammeraterne
- At få ro og overblik
- At få overskud til at følge skolens hverdag og undervisning

Personlig hygiejne/velvære**Formål:**

Den personlige hygiejne/velvære er særdeles vigtig for svage elever, der i forvejen skiller sig ud fra mængden, i forhold til at være "klædt på" til at møde andre. Det vil sige; være soignerede, have behageligt og passende tøj på, have styr på sine personlige ting, kunne fornemme hvornår man skal skifte tøj og have rent tøj klar etc. Rod og dårlig hygiejne kan for nogen blive et meget stort problem, hvor man fravælger samværet med andre, mangler overblik og overskud til at komme ud eller op, og tingene hober sig op i eksempelvis sengen. Formålet er at hjælpe den enkelte til at få så meget styr på det, at det giver et overskud i hverdagen og et helt andet møde med andre mennesker.

Mål:

- At styrke selvtilliden
- At styrke selvværdet
- At lære at kunne klare sig selv
- At få indbygget faste rutiner
- At få fornemmelse for egen krop/velvære
- At få ro og overblik
- At få overskud til at følge skolens hverdag og undervisning.

Empati / sociale kompetencer**Formål:**

Blandt de unge, der har svært ved at følge med og af forskellige årsager vælger en specialefterskole, er der for en del ofte tale om en udviklingsforstyrrelse af en eller anden grad, med en udad reagerende og problemskabende adfærd til følge. For disse elever er det vigtigt at gøre en særlig indsats, for at skabe så stor basis som muligt så hverdagen fungerer. På en efterskole er det at gøre noget i fællesskab en stor del af dagen, men ved en problemskabende adfærd havner den enkelte i konflikt på konflikt. Det er rigtig vigtigt at ændre dette mønster. For andre elever er det at indgå i et socialt fællesskab så uoverskueligt, at ensomheden er at foretrække. For disse gælder det bl.a. at få hjælp til at skabe et netværk i trygge rammer.

Mål:

- At lære sine egne grænser at kende
- At acceptere og handle ud fra de handicaps hver enkelt har
- At styrke selvtilliden
- At opnå empati
- At kunne deltage i fællesskabet og undervisningen på lige fod med kammeraterne

PLANLAGT SAMVÆR**Morgenmotion**

Formålet med morgenmotion er, at eleven skal bevæge sig en halv times daglig hver morgen for at samle energi til skoledagen og få frisk luft. Som udgangspunkt er morgenmotionen en gåtur på 3 kilometer, men andre bevægelsesformer som løb og/eller cykling kan også aftales med elevens kontaktlærer.

Køkkentjans

Formålet med køkkentjans er, at eleverne lærer at udføre praktiske opgaver med tilknytning til skolefællesskabet og fælles spisesituationer. Eleverne kan arbejde periodevis i skolens køkken. Eleverne følger skolens køkken og opnår bl.a. kendskab til køkken rutiner, omgang med fødevarer, madproduktion og opnår viden om og indsigt i skolens holdninger til kostforplejning.

Eleverne er fritaget for dele af den obligatoriske undervisning.

Tid på værelset (TPV)

Formålet med TPV, som er en stilletime, er at give eleverne mulighed for at trække sig tilbage midt på dagen med rolige aktiviteter og skabe overskud til resten af dagen. En stor del af skolens elever har svært ved at finde indre ro og stilletimen er en mulighed for at "tanke op", så eleven også kan modtage læring resten af skoledagen.

Der er opsyn med eleverne i stilletid.

Fællessamling

Formålet med fælles samlinger er at give fælles beskeder og tale om hvad der rører sig både i den store verden og lokalt.

Der er mødepligtig til fællessamlingerne som afholdes hver morgen fra kl. 8.20 -8.35. Der indgår sang i samlingerne, hvor sangens budskab og tekstens indhold indgår i undervisningen.

Rengøring

Formålet med rengøringen er, at eleverne lærer at bidrage til fællesskabet og lærer at se dette som en fælles værdi, - samt at fremme respekt og ansvarsfølelse. Eleverne kan have en ugentligt fast rengøringsopgave på skolens fællesareal, som de har ansvaret for at udføre.

Måltider

Formålet er at fremelske det gode måltid. Eleven skal lære at opleve måltidet som et værdifuldt samlingspunkt som en del af en tradition og en kultur. Måltider på skolen er: morgenmåltid, mellemmåltid formiddag, middagsmad, mellemmåltid eftermiddag og aftensmad som er obligatoriske, - deltagelse i sen aftensmåltid er frivillig. Fokus i måltidet er sundheden og fællesskabsfølelsen. Alle elever har faste pladser af hensyn til at skabe tryghed i forhold til elevens særlige behov. Der er fokus på bordmanerer med den hensigt, at måltidet skal udgøre et behageligt fællesskab.

Aftenaktivitet

Der er daglige aftenaktiviteter. Formålet med aftenaktivitet er at fremme fællesskabet og inspirere til ideer og muligheder i forhold til at være engageret om sit eget "fritidsliv". Aftenaktivitet kan indeholde: gæsteoplæg, fritids prægede aktiviteter, udflugter, biografbesøg o.a. Eleverne vil lejlighedsvis skulle være aktivt engagerede i afviklingen af aftenaktiviteter, herunder elevrådet om muligt.

Weekender

Elever kan frit vælge, om de ønsker at opholde sig på skolen i weekenden. Der (kan) arrangeres aktiviteter, der fremmer det sociale samvær eleverne imellem, - men arrangementerne sker altid efter elevernes ønsker. Eleverne kan have en gæst på besøg. Der er weekendbemanding i alle døgnets timer. Der forekommer bliveweekender med fast program og forlængede weekender med (mandag eller fredag), hvor eleverne kan tage hjem, eller blive på skolen. Nævnte weekender programsættes i den årlige skoleplan og offentliggøres på skolens hjemmeside.

TILSYN

Skolen er bemanded hele døgnet. Uden for undervisning og pædagogisk tilrettelagt samvær er skolen bemanded med flere lærere på aftenvagt i tidsrummet kl. 16.00-23.00 mandage –fredage. Nattevagten sover på skolen men kan også sove i en lærerbolig på skolens matrikel fra kl. 23.00-07.00; i weekenden er der tilsyn med fast ophold på skolen fra fredag kl. 14.30 til mandag kl. 07.00

KONTAKTLÆRERFUNKTION

Alle elever har tilknyttet kontaktlærer, som har den primære kontakt til eleven, dennes hjem og andet bagland. Kontaktlæreren bistår med at sikre, at skoleopholdet bliver så optimalt og godt for eleven som overhovedet muligt. Kontaktlærer bistår eleven med tilrettelæggelse af praktiske og skolemæssige opgaver. Under TPV er kontaktlærerne hos eleverne og hjælper dem med deres struktur, har samtaler mm.

UDDANNELSESVEJLEDNING

Vejledningsarbejdet handler om samarbejde med eleven om elevens uddannelsesplan, - herunder at eleven skaber sig en indsigt i egne evner og en bevidstgørelse omkring muligheder. Vejledningen følger gældende regler for vejledning af elever på 8. – 11. klassetrin, herunder brobygning/praktik.

Vejledningsarbejdet tilrettelægges som fælles vejledning samt individuelt tilrettelagte samtaler, hvor der arbejdes med uddannelsesplanen. På optagelse.dk udarbejder eleven en uddannelsesplan i tæt samarbejde med kontaktlærer og vejleder, oftest på den måde at læreren laver skrivearbejdet ud fra det, eleven kommer med. Kun få elever evner selv at gøre dette. Senest på forældredagen i november inddrages elevens forældre i vejledningen, og man aftaler det videre forløb.

Mål:

- At erkende personlige, faglige og sociale ressourcer
- At få forståelse for krav i forbindelse med uddannelsesvalg
- At overveje egen fremtid
- At træffe realistiske valg i forhold til uddannelse og fremtid i øvrigt
- At få indsigt i og forståelse for jobmæssige fremtidsmuligheder

Årsplan for vejledning:

- I **august/september** måned starter for skolen arbejdet med indstilling til STU. Kontakt til hjemkommunens UU-vejleder hvis man ønsker at gøre retskrav på et STU-forløb. Info sendes til alle forældre i august måned.
- Fællesvejledning for elever i **oktober/november** måned - der er altid mulighed for individuel vejledning hos kontaktlærer og vejleder. Evt. praktikker på fremtidige uddannelsessteder aftales individuelt med kontaktlærer, hjemkommune og vejledere, og foretages løbende.
- Der afholdes interne praktikdage på RFFE i **oktober og marts** måned.
- Endelig indskrivning af uddannelsesønsker i Optagelse.dk i **februar**

UGESKEMA EFTERSKOLEN 23/24

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag		Fredag
07.30 – 08.00	Godmorgen	Godmorgen	Godmorgen	Godmorgen	07.30 – 08.00	Godmorgen
08.00 – 08.20	Morgenmad	Morgenmad	Morgenmad	Morgenmad	08.00 – 08.20	Morgenmad
08.20 – 08.35	Morgensamling	Morgensamling	Morgensamling	Morgensamling	08.20 – 08.35	Morgensamling
08.35 – 09.30	Morgenmotion	Morgenmotion	Morgenmotion	Morgenmotion	08.35 – 09.30	Morgenmotion
09.30 – 10.45	Linjefag	Dansk/Matematik	Dansk/Matematik	Linjefag	09.30 – 10.45	Dansk/Matematik
10.45 – 11.00	Frivillig formiddagsmad eller pause	Frivillig formiddagsmad eller pause	Frivillig formiddagsmad eller pause	Frivillig formiddagsmad eller pause	10.45 – 11.00	Frivillig formiddagsmad eller pause
11.00 – 12.30	Linjefag	Dansk/Matematik	Dansk/Matematik	Linjefag	11.00 – 12.30	Dansk/Matematik
12.30 – 12.50	Middagsmad	Middagsmad	Middagsmad	Middagsmad	12.30 – 12.50	Middagsmad
12.50 – 13.00	Pause	Pause	Pause	Pause	12.50 – 13.00	Pause
13.00 – 14.15	TPV	TPV	TPV	TPV	13.00 – 14.30	Livsduelighed
					14.30	Weekend starter
14.15 – 14.30	Pause	Pause	Pause	Pause	15.30 – 15.45	Weekendmøde i Spisesalen
14.30 – 16.00	Idræt	Naturfag Engelsk	Valgfag	Medborgerskab Engelsk	15.45 – 18.30	Fri
16.15 – 16.30	Eftermiddagskaffe	Eftermiddagskaffe	Eftermiddagskaffe	Eftermiddagskaffe		
16.30 – 18.30	Fri	Fri	Fri	Fri	18.30 – 18.50	Aftensmad
18.30 – 18.50	Aftensmad	Aftensmad	Aftensmad	Aftensmad	19.00	Fri
19.00	Fri	Fri	Fri	Fri	21.00	Aftenkaffe (valgfrit)
20.30	Aftenkaffe (valgfrit)	Aftenkaffe (valgfrit)	Aftenkaffe (valgfrit)	Aftenkaffe (valgfrit)	23.00	På eget værelse
22.00	På eget værelse	På eget værelse	På eget værelse	På eget værelse	23.30	Ro og godnat
22.30	Ro og godnat	Ro og godnat	Ro og godnat	Ro og godnat		